

Sygn. akt VI GC 319/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2016r.

Sąd Rejonowy w Słupsku, VI Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodnicząca: Grażyna Krywiel-Markiewicz

Protokolant: Marta Zięba

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2016r. w Słupsku na rozprawie sprawy

z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością **w S.**

przeciwko **R. C.**

o zapłatę

zasądza od pozwanego R. C. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 6 755,61 zł (sześć tysięcy siedemset pięćdziesiąt pięć złotych 61/100) z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 6 636,70 zł od dnia 23 lutego 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r.
- 118,91 zł od dnia 23 września 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r.

a następnie z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1 302,00 zł (jeden tysiąc trzysta dwa złote 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 319/15

UZASADNIENIE

Powódka – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. reprezentowana przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym dnia 17 grudnia 2014 r. żądała zasądzenia od pozwanego R. C. kwoty 6 755,61 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot: 6 636,70 zł od 23.02.2014r., 118,91 zł od 22.09.2014r., do dnia zapłaty, tytułem bezpodstawnie uzyskanej przez pozwanego korzyści, odpowiadającej wartości opłat za odprowadzanie ścieków w okresie od stycznia 2011r. do stycznia 2014r. oraz z tytułu opłat należnych w oparciu o umowę stron zawartą 30 stycznia 2014r.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie VI Nc-e (...) z dnia 05 lutego 2015 r. zszędzono należność wraz z kosztami procesu.

Pozwany – R. C. złożył sprzeciw od nakazu zapłaty i wniósł o oddalenie powództwa, wskazując, że roszczenie pozbawione jest podstaw prawnych.

Postanowieniem Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w L. (...) z dnia 3.03.2015r. przekazano sprawę Sądowi Rejonowemu w S. (...)

Pozwany w piśmie procesowym z 4 sierpnia 2015r. wskazał, że w okresie od 1 stycznia 2011r. do 30 stycznia 2014r. strony nie były związane żadną umową, a na rozprawie w dniu 29 października 2015 r. pełnomocnik pozwanego zgłosił

zarzut przedawnienia w odniesieniu do kwoty 1 111,53zł, a powołując się na przepis art. 411 pkt 1 k.c. wniósł o oddalenie powództwa ponad kwotę 118,91 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka świadczy usługi w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków. W okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 30 czerwca 2014 r., w oparciu o umowy zawarte z Zakładem (...) Sp. z o.o. w J. w dniach: 29.12.2010r., 30.12.2011r., 29.06.2012r., 28.06.2013r., powódka świadczyła usługi zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy S., w tym w miejscowości B.. W okresie tym Zakład (...) Sp. z o.o. z J. prowadził jedynie działalność w zakresie zbiorowego dostarczania wody. Nie świadczył na terenie B. usług związanych z odbiorem ścieków.

Zgodnie z decyzją wójta Gminy S. z dnia 24.11.2009r., udzielającej powodowi na czas nieoznaczony zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków z terenu Gminy S., odprowadzanie ścieków odbywać się ma na podstawie umowy o odprowadzanie ścieków zawartej pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. a odbiorcą usług.

dowód: umowy o świadczenie usług k. 50-90, pismo z dnia 25.09.2015 r. k. 96, wiadomość mailowa k. 97, decyzja k. 99-100.

W umowach zawartych pomiędzy powodem a (...) spółką z o.o. zapisano, że powód będzie ustalał ilość ścieków odprowadzanych z nieruchomości położonych na terenie Gminy S. do sieci kanalizacyjnej na podstawie ilości wody dostarczonej do nieruchomości z sieci wodociągowej oraz z ujęć własnych, ustalonej na podstawie wskazań wodomierzy głównych. Informacje o odczytywanych wskazaniach wodomierzy – zgodnie z umowami – przekazywane były powodowi przez (...) Sp. z o.o. Odczyty odbywać się miały minimum dwa razy do roku w ciągu roku kalendarzowego (nas koniec miesiąca czerwca o grudnia).

dowód: umowy j.w.

Pozwany na terenie Gminy S. posiada trzy nieruchomości, w tym dwie położone w B.. Nieruchomość położona w B. nr 33/B stanowi własność pozwanego. Dostawcą wody do nieruchomości jest (...) Sp. z o.o. w J.. Ścieki z nieruchomości w B. nr 33 były odprowadzane do sieci kanalizacyjnej. Informację o nieruchomościach pozwanego, numerach wodomierzy, datach odczytu, ilości pobranej wody powódce przekazał pracownik (...) Sp. z o.o. w J. w korespondencji e-mailowej z dnia 12.12.2013r.

Wodomierz główny, mierzący ilość wody dostarczonej do nieruchomości pozwanego położonej w B. 33/B oznaczony jest nr (...).

dowód: notatka służbowa k. 91, wiadomość mailowa k. 92-94, wniosek o zawarcie umowy k. 30 – 31.

Powódka, w oparciu o odczyty wodomierza za okresy od 2011.01.01. do 2011.06.30, od 2011.07.01. do 2011.11.30., od 2011.12.01. do 2012.06.30., od 2012.07.01. do 2012.12.31., 2013.01.01. do 2013.06.30, 2013.07.01. do 2013.11.30., od 2013.12.01. do 2014.01.31., dokonała rozliczenia za odprowadzanie ścieków z nieruchomości pozwanego położonej w B. 33/B, wyliczając należność na kwotę 6 636,70 zł. Z tego tytułu wystawiła pozwanemu w dniu 6 lutego 2014 r. fakturę VAT na powyższą kwotę, z terminem zapłaty do 22.02.2014r

dowód: faktura VAT k. 21- 22.

Pozwany w dniu 21 stycznia 2014r. złożył wniosek o zawarcie umowy o odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej z nieruchomości położonej w B. 33/B. We wniosku wskazał, że rozliczenie będzie dokonywane według wskazań wodomierza głównego dostawcy wody.

dowód: wniosek k. 30 – 31.

W dniu 30 stycznia 2014 r. strony zawarły umowę nr (...) o odprowadzanie ścieków z wewnętrznej instalacji kanalizacyjnej w nieruchomości pozwanego położonej w B. 33/B, do urządzeń kanalizacyjnych posiadanych przez powódkę.

dowód: umowa nr (...) – k. 24-29.

Pismem z dnia 6 lutego 2014r. powódka powiadomiła pozwanego, że po otrzymaniu dokumentacji kontrolnej stwierdziła, że ścieki z nieruchomości w B. 33/B odprowadzane były do zbiorowego systemu kanalizacji sanitarnej bez dokonywania opłat. W związku z tym przesłała pozwanemu fakturę za korzystanie z usług w okresie ostatnich trzech lat.

dowód: pismo k.95.

W dniu 31 sierpnia 2014 r. powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT za odprowadzanie ścieków za okres od 2014.08.01. do 2014.08.31. na kwotę 118,91 zł, płatną do 22.09.2014r.

dowód: faktura Nr (...) k. 21-22, pismo z dnia 06.02.2014 r. k. 95.

Wobec braku zapłaty powódka wezwała w dniu 7 października 2014 r. pozwanego do uiszczenia należności w łącznej wysokości 6 755,61 zł.

dowód: pismo wraz z dowodem nadania listu poleconego i potwierdzeniem odbioru – k. 32-34.

Taryfy, ceny i stawki opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie Gminy S. zatwierdzone były uchwałami Rady Gminy S..

dowód: uchwały Rady Gminy k. 114-154.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie powódka dochodziła od pozwanego kwoty należnej z tytułu odprowadzania ścieków z nieruchomości pozwanego przez okres od stycznia 2011 r. do stycznia 2014 r., kiedy to stron nie łączyła umowa, oraz za sierpień 2014 r., kiedy strony związane były umową o odprowadzanie ścieków.

Swoje roszczenie z okresu, gdy strony nie były związane umową, powódka oparła na art. 405 k.c. oraz art. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2015, poz. 139, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 535 § 1 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. W myśl z kolei art. 555 k.c. przepisy o sprzedaży rzeczy stosuje się odpowiednio do sprzedaży energii, praw oraz wody.

Bezspornym zatem jest, że skoro strony zawarły umowę o odprowadzanie ścieków, która reguluje terminy i sposoby wzajemnych rozliczeń (art. 6 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków), to winny jej przestrzegać. Tym samym pozwany był zobowiązany do regulowania należności na rzecz powódki (dotyczyło to usług obejmujących sierpień 2014 r.), czego nie uczynił do dnia 22 września 2014 r., stosownie do zapisu faktury VAT.

Powódka wywiązała się ze swojego zobowiązania i odprowadziła ścieki z nieruchomości pozwanego, pozwany zaś nie uiszczył należności, wobec czego dochodzone przez powódkę na podstawie faktury VAT z dnia 31 sierpnia 2014 r. roszczenie jest zasadne i podlegało uwzględnieniu, w oparciu o wyżej wskazane przepisy.

Powódka domagała się także zapłaty za okres od stycznia 2011 r. do stycznia 2014 r.

W pierwszej kolejności – wobec zarzutu pozwanego – Sąd rozstrzygnął, czy roszczenie to uległo przedawnieniu, czy też nie.

Strona pozwana wskazała, że okres przedawnienia wynosi trzy lata, wobec czego wszystkie roszczenia sprzed 17 grudnia 2011 r. są przedawnione.

Strona powodowa zaś w swej argumentacji powoływała się na dyspozycję przepisu art. 120 § 2 k.c.

Zdaniem Sądu, w rozpatrywanej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczenia. Bezspornym jest, że w niniejszej sprawie zastosowanie ma art. 118 k.c., a termin przedawnienia wynosi 3 lata, z uwagi na fakt, że roszczenie pozostaje w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej, zarówno powódki, jak i pozwanego. Bezspornym jest również, że w dniu 6 lutego 2014 r. powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT z oznaczeniem terminu płatności do dnia 22 lutego 2014 r. i doręczyła ją pozwanemu. Uczyniła tak, gdyż dopiero w listopadzie 2013 r. powzięła wiadomość, że bezumownie odprowadza ścieki pozwanego, a informację o stanach wodomierza otrzymała w grudniu 2013 r. Te zdarzenia pozostają w korelacji i są zbieżne czasowo. Zatem należy uznać, że powódka, dokonując wyliczenia swojej należności, a następnie wyznaczając termin spełnienia świadczenia, działała w sposób określony w art. 120 § 1 k.c., tzn. podjęła czynności w najwcześniejszym możliwym terminie. Tym samym, stosownie do art. 120 § 1 k.c., termin przedawnienia rozpoczął bieg w dniu 23 lutego 2014 r. Wobec tego, że pozew wniesiony został w dniu 17 grudnia 2014 r., do przedawnienia roszczenia nie doszło. Gdyby przyjąć, że bieg przedawnienia należy liczyć od momentu dowiedzenia się powódki o bezumownym odprowadzaniu ścieków, to bieg terminu przedawnienia liczyłby się od listopada 2013 r. Zatem i w tym przypadku nie doszłoby do przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Bezpodstawne wzbogacenie jest szczególnym zdarzeniem prawnym, w wyniku którego bez podstawy prawnej powstaje nowa sytuacja, polegająca na wzroście wartości majątku po stronie podmiotu wzbogaconego, kosztem jednoczesnego pogorszenia sytuacji majątkowej lub osobistej osoby zubożonej. Zarówno zubożenie, jak i wzbogacenie wywołane są tą samą przyczyną („współprzyczyną”). Nie jest zawsze konieczne wystąpienie „bezpośredniego” związku między wzbogaceniem a zubożeniem w postaci transferu wzbogacenia z majątku zubożonego do majątku wzbogaconego, ponieważ bezpodstawne wzbogacenie jest ujęte w art. 405 k.c. szeroko, a wzbogacenie ma nastąpić „kosztem” osoby zubożonego, a nie wyłącznie kosztem jego majątku (tak w wyroku SN z dnia 14.01. 2010 r., IV CSK 274/09, LEX nr 677778).

W niniejszej sprawie niewątpliwym jest, że powódka odprowadzała z nieruchomości pozwanego ścieki. Świadczeń tych (w zakresie kwoty 6 636,70 zł) nie wykonywała w oparciu o umowę, a umowa została podpisana przez strony dopiero 30 stycznia 2014 r., po złożeniu przez pozwanego stosownego wniosku.

W tej sytuacji słusznie powódka skonstruowała swoje żądanie, opierając je na przepisach o bezpodstawnym wzbogaceniu. Wartością tego wzbogacenia jest wydatek, który pozwany powinien ponieść tytułem wynagrodzenia za odprowadzone ścieki (tak: SN w wyroku z dnia 22 września 2005 r. sygn. akt IV CK 91/05, LEX nr 187116).

W okolicznościach niniejszej sprawy właściwy rozkład ciężaru dowodowego nakładał na powódkę obowiązek wykazania, że wykonała świadczenia wzbogacające pozwanego i jaka jest ich wartość, z kolei pozwany powinien był wykazać, że powódka nie wykonała żadnych świadczeń, wobec czego nie jest on wzbogacony (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 23.08.2013 r., I ACa 387/13, LEX nr 1366057).

W świetle powyższych rozważań, a także po analizie materiału dowodowego należało przyjąć, że pozwany wzbogacił się o wysokość opłat za odprowadzanie ścieków przez okres od stycznia 2011 r. do stycznia 2014 r., wyliczonych na podstawie uchwał Rady Gminy. Poza tym pozwany nie kwestionował faktu odprowadzania ścieków ze swojej nieruchomości do systemu kanalizacyjnego.

Pozwany podnosił, że nie można żądać od niego zwrotu świadczenia, na podstawie art. 411 pkt 1 k.c. Jednak w żaden sposób pozwany nie wykazał (a ciężar dowodu spoczywał tu na nim), że powódka miała wiedzę, że nie jest zobowiązana do świadczenia usług na rzecz powoda. Powódka natomiast wykazała, że dopiero po otrzymaniu dokumentacji kontrolnej stwierdziła, że ścieki z nieruchomości w B. 33/B odprowadzane były do zbiorowego systemu kanalizacji sanitarnej bez dokonywania opłat. To spowodowało, że podjęła działania związane z rozliczeniem pozwanego. Zwrócić należy uwagę i na to, że pozwany dopiero 21.01.2014r. złożył wniosek o zawarcie umowy, nie ubiegając się o to we wcześniejszym okresie. Ponadto w sprawie zastosowanie znajduje przepis art. 405 k.c., bowiem pozwany bez podstawy prawnej skorzystał z usług powódki, co doprowadziło do zwiększenia jego aktywów. Przedmiotem żądania nie jest zwrot nienależnie spełnionego świadczenia (art. 410, 411 k.c.).

Dlatego też, z uwagi na powyższe, na podstawie art. 405 k.c. (w zakresie kwoty 6 636,70 zł) oraz na podstawie art. 535 k.c. w zw. z art. 555 k.c. (w zakresie kwoty 118,91 zł) orzeczono jak w sentencji wyroku. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c., stosownie – w zakresie dat - do zapisów na dokumentach rozliczeniowych.

Pozwany przegrał proces w całości i – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik (art. 98 § 1 k.p.c.) – zobowiązany jest zwrócić powódce poniesione przez nią koszty procesu. Koszty te wyniosły kwotę 1 302 zł, na co składa się: opłata od pozwu – 85 zł, wynagrodzenie pełnomocnika (radcy prawnego) w wysokości 1 200 zł w oparciu o § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), 17 zł opłata od pełnomocnictwa.